

T.C.

DANIŞTAY

Onuncu Daire

Esas No: 1999/3957

Karar No: 2002/894

Davacı : Agretaş Agrega İnşaat San.ve Tic.A.Ş.

Vekili : Av.Şelale Kartal
Güllü Sok.No:1 - 3.Levent/İSTANBUL

Davalı : Rekabet Kurumu Başkanlığı
Bilkent Plaza B-3 Blok - Bilkent/ANKARA

Vekili : Av.Nagehan Özseyhan - Aynı adreste

İstemin Özeti : Davacı şirketin de aralarında bulunduğu şirketler

ile gerçek kişiler arasında yapılan ve "Ortak Girişim Anlaşması" olarak nitelendirilen anlaşmanın 5/1 maddesinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanuna aykırı olmadığından bahisle söz konusu anlaşmaya 4054 sayılı Yasanın 8. maddesi ve 1997/2 sayılı Tebliğ kapsamında Menfi Tespit Belgesi verilmesi yolundaki 4.5.1998 tarihli başvuruya cevap olarak, 30.4.1999 tarih ve 000940 sayılı işlemin içeriğinde bildirilen kurul kararının iptali istemidir.

Savunmanın Özeti : Davanın yasal süresi içinde açılmadığı, işlemin gerekçeli karar olmadığı, menfi tespit kararı nihai karar olmadığından davaya konu edilmeyeceği, menfi tespit belgesi verilmesi istemi reddedilmek ile birlikte muafiyet kararı verildiği, muafiyet kararının iptali işleminde davacının hukuki yararı olmadığı, 4054 sayılı Kanunun 4. maddesi kapsamında bulunan anlaşmayla ilgili olarak menfi tespit belgesi verilemeyeceği ancak anlaşmada yer alan rekabeti katlayıcı kuralların rekabeti zorunlu olandan fazla kısıtlamadığından anlaşıldığından bireysel muafiyet verildiği, işleminde mevzuata aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek davanın reddi gerekeceği savunulmuştur.

D.Tetkik Hakimi : Birgül Kurt

Düşüncesi : Dava dosyasının incelenmesinden; davacı şirketinde de aralarında bulunduğu kişiler arasında yapılan ve ortak girişim kurulması amacı ile yapıldığı belirtilen anlaşma için "menfi tespit belgesi" verilmesi isteminin incelendiği Kurul toplantısında istemin reddine, "bireysel muafiyet" tanınması yolunda karara varıldığı, bu toplantıda verilen kararın tarih ve sayısı belirtilerek, 4054 sayılı Yasada belirtilen unsurları taşıyan yazılı bir karar oluşturulmadan, davacı şirkete bildirildiği, işleminin reddedildiğini öğrenen davacının, söz konusu Kurul kararının iptali istemiyle dava açtıktan sonra, gerekçeli kararın davacıya tebliğ edildiği, davacının karara karşı dava açmadığı anlaşılmıştır.

Uyuşmazlıkta tartışılması gereken sorun varlığında ve kesinliğinde tartışma bulunmayan ve ancak dava açıldığı tarihte özel kanunda belirtilen ve unsurları taşıyan yazılı bir kararın olmasının usul ve esas yönünden davaya etkisidir.

4050 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 52. maddesinde Kurul kararında bulunması gereken unsurlar sayılmış olup "sonuç" kısmı bu unsurlardan sadece biri olarak belirtilmiştir.

T.C.

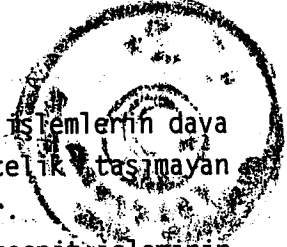
DANIŞTAY

Onuncu Daire

Esas No: 1999/3957

-2-

Karar No: 2002/894

2577 sayılı Yasanın 14/a maddesinden ise yürütülebilir işlemlerin dava konusu edilebileceği görülmekte olup, kesin yürütülebilir nitelik taşımayan işlemlere karşı açılan davaların reddedileceği hükme bağlanmıştır.

Olayımızda; dava konusu edilen işlem ile davacının menfi tespit işleminin reddedilirken, muafiyet tanındığı dikkate alındığında işlemin sadece olumsuz nitelik taşımadığı, bu bağlamda işlemin hukuki denetiminin yapılabilmesi için mevzuatında belirtilen unsurları taşıyan Kurul kararı varlığının ayrı bir önem taşıdığı görülmekte olup, kesin olmakla birlikte yürütülebilir bir nitelik taşımayan işleme karşı açılan davanın reddi gerekeceği düşünülmüştür.

Danıştay Savcısı : Emin Celalettin Özkan

Düşüncesi : Dava, Rekabet Kurumu Başkanlığıınca 30.4.1999 tarih ve 000940 sayılı yazı ile bildirilen kararın iptali talebine ilişkindir.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 52 nci maddesinde; kararlarda bulunması gereken hususlar sıralanmış, 54 üncü maddesinde Rekabet Kurulu kararlarında sürelerin gerekçeli kararın taraflara tebliğinden itibaren başlayacağı, 55 inci maddesinde ise Kurulun nihai kararlarına, tedbir kararlarına, para cezalarına ve süreli para cezalarına karşı kararın taraflara tebliğinden itibaren süresi içinde Danıştaya başvurulabileceği, bu süre içinde yargı yoluna başvurulmazsa kararın kesinleşeceği kurala bağlanmıştır.

Bakılan davada, davacı tarafından 4.5.1998 tarihli dilekçe ile menfi tesbit belgesi verilmesi, dilekçe eki menfi tesbit bildirim formunun 6.3 maddesinde de menfi tesbit başvurusunda bulunmakla birlikte Rekabet Kurumunun bu başvuruyu reddetmesi halinde, başvurunun muafiyet bildirimi olarak değerlendirilmesi talebi ile davalı Kurula başvurulmuş, buna karşılık davalı kurum başkanlığıınca 30.4.1999 tarihli yazı ile 28.4.1999 günlü toplantıda hakkında alınan kararın sonucu davacıya bildirilmiştir. Davacının bu bildirimle karşı iptali için dava açtığı dosyadaki belgelerden anlaşılmaktadır.

Yukarıda belirtilen maddelerin birlikte değerlendirilmesinde; Rekabet Kurulunun söz konusu Yasanın 52 nci maddesine uygun bulunan kararların taraflara tebliği ile yürütülmesi gereken bir işlem haline gelip bu işleme 54 ve 55 inci maddelerde belirtilen süreler içinde dava açılması gerekmektedir.

Davalı idare savunmasında davacının menfi tespit başvurusuyla ilgili olarak 52 nci maddede belirtilen gerekçeli kararın henüz oluşturulmadığı, bu haliyle iptal davasına konu olabilecek nitelikte bir kurul kararı bulunmadığı belirtilmektedir. Dosya içeriğinden davacının talebiyle ilgili olarak alınan gerekçeli kurul kararının 24.1.2000 tarihinde davacıya tebliğ olduğu anlaşılmakta ise de; davacının bu karara karşı ayrıca dava açma hakkı bulunduğu kabulü gerekmektedir.

Belirtilen nedenle, bu haliyle idari davaya konu olabilecek kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem bulunmadığından davanın incelenmeksizin reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince, duruşma için önceden belirlenen 2.4.2002 tarihinde davacı vekili Av.Şelale Kartal'ın, davalı idareyi temsilen Av.Nagehan Özseyhan'ın geldiği, Danıştay Savcısının hazır olduğu görülerek açık duruşmaya başlanıp, taraflara usulüne uygun olarak söz verilerek dinlenildikten ve Danıştay Savcısının düşüncesi alındıktan sonra duruşmaya son verilerek dava dosyası incelenip gereği düşünüldü:

Davacı şirketin de aralarında bulunduğu şirketler ile özel kişiler arasında yapılan ve "Ortak Girişim anlaşması" olarak nitelendirilen anlaşmanın 5/1 maddesinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanuna aykırı olmadığından bahisle söz konusu anlaşma için, 4054 sayılı Yasanın 8. maddesi ve 1997/2 sayılı Anlaşmaların, Uyumlu, Eylemler ve Teşebbüs Birliği Kararlarının Kanununun 10. maddesine göre Bildiriminin Usul ve Esasları Hakkında Rekabet Kurulu Tebliği kapsamında "Menfi Tespit Belgesi" verilmesi içerikli 4.5.1998 tarihli başvurusundan sonra 28.4.1999 tarihinde toplanan Rekabet Kurulunca, ortak girişim anlaşmasının üretim zincirinin aynı seviyesinde yer alan rakip teşebbüsler tarafından gerçekleştirilmiş olmasından dolayı, 4054 sayılı Yasanın 4. maddesi kapsamında yer aldığı, bu nedenle menfi tespit belgesi verilmesinin uygun olmayacağı, ancak ilgili madde hükümlerinin mevcut ortak girişimle birlikte anılan Kanunun 5. maddesinde belirtilen koşulları sağladığı anlaşıldığı nedeniyle 5 yıl süre ile bireysel muafiyet tanınması kararı verildiği, durumun, Rekabet Kurumu II. Başkanının 30.4.1999 tarih ve 000940 sayılı yazısı ile 4054 sayılı Yasanın 5. maddesi uyarınca bildirim üzerine; 15.4.1994 tarihli ortak girişim adi şirket anlaşmasının Kurulun iznine tabi olmadığı gibi, 4054 sayılı Yasanın geçici 2. maddesi uyarınca bildirim zorunluluklarının da bulunmadığı, menfi tespit belgesi verilmesine ilişkin şartların oluştuğu ileri sürülerek menfi tespit belgesi kararı verilmesi içerikli ve 22.6.1999 tarihinde davalı Kurumca kayıta alınan dilekçe ile itirazda bulunulduğu, başvuruya cevap verilmemesi üzerine bu davanın açıldığı anlaşılmıştır.

13.2.1994 tarihli 22146 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 5. maddesinde "Muafiyet", 8. maddesinde "Menfi tespit belgesi" verilmesi kararlarını verme yetkisinin Rekabet Kuruluna ait olduğu, 28. maddesinde Kurul başkanının yokluğunda Kurulun ikinci başkanca yönetileceği belirtmiş, Kurul başkanının görev ve yetkilerini düzenleyen 30. maddesinde Kurulca menfi tespit belgesi verilmesi işleminin reddi veya muafiyet belgesinin verilmesine ilişkin kararın verildiği toplantıdan sonra kararın yazılmasından önce bu durumun ilgililere tebliğine ilişkin bir düzenleme yer verilmemiştir.

Kanununun 52. maddesinde; Kurul kararlarında bulunması gereken hususlar,

- Karar veren Kurul üyelerinin adları ve soyadları,
- İnceleme ve araştırmayı yapanların adları ve soyadları,
- Tarafların ad ve ünvanları ile ikametgahları ve ayırıcı nitelikleri,

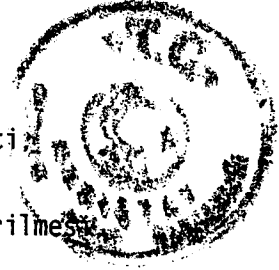
T.C.

DANIŞTAY

Onuncu Daire

Esas No: 1999/3957

Karar No: 2002/894

d) Tarafların iddialarının özetleri,

e) İncelenen ve tartışılan ekonomik ve hukuki konuların özeti,

f) Rapörtörün görüşü,

g) İleri sürülen bütün delilleri ve savunmaların değerlendirilmesi,

h) Gerekçe ve kararın hukuki dayanağı,

ı) Sonuç

k) Varsa karşı oy yazıları,

olarak sayılmış ve kararda taraflara yüklenen görevler ve tanın hakların şüphe ve tereddüde yol açmayacak şekilde açık yazılması gerektiği,

54. maddesinde, Rekabet Kurulu kararında sürelerin gerekçeli kararın taraflara tebliğ tarihinden itibaren başlayacağı,

Kurul kararlarına karşı yargı yolunu düzenleyen 55. maddesinde ise kurulun nihai kararlarına karşı süresi içerisinde Danıştay'a başvurabileceği, bu süre içerisinde yargı yoluna başvurulmaz ise kararın kesinleşeceği hükme bağlanmıştır.

Anlaşma, Uyumlu Eylemler ve Teşebbüs Birliği Kararlarının Kanununun 10. Maddesine Göre Bildirilmesinin Usul ve Esasları Hakkında Rekabet Kurulu'nun 1997-2 nolu Tebliğinin 7. maddesinde; bu Tebliğe göre yapılacak bildirimde izlenecek esaslar, Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit başvuruları için de uygulanır kuralı getirilmiştir.

Danıştay ve idare mahkemelerinin görevine giren uyuşmazlıkların çözümünde uygulanacak usulleri gösteren 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun dava dilekçesi üzerinde yapılacak ilk incelemeye ilişkin düzenleme yapan 14-d maddesinde, dava dilekçesinin idari davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup, olmadığı yönünden inceleneceği hükme bağlanmıştır.

Bir idare işlemin idari davaya konu olması için kesin ve yürütülebilir nitelikleri birlikte taşıması gerekir. İşlemin kesin olmak "özelligi" ile "yürütülebilirlik" özellikleri birbirinden ayrı niteliklerdir. Bir işlemin kesin olması, yürütülebilir niteliğinin de bulunması anlamına gelmediği gibi kesinleşmiş bulunduğu halde henüz uygulama gücü olmayan işlemler de vardır.

İşlemin yürütülebilir hale gelmesi, iptal davasına konu olması için zorunlu şartlardan olup, idari işlemin formaliteleri tamamlanmış, mevzuatta öngörülen unsurları taşıyan, bir başka anlatımla uygulamaya konulmaya hazır bulunması halinde uygulanabilir nitelik taşır.

İncelenen olayda, davacı şirketin ortak girişim anlaşması için menfi tespit belgesi verilmesi isteminin reddi ile beş yıl süreyle bireysel muafiyet tanınması yolunda Rekabet Kurulunun toplanarak karar vermesinden sonra her hangi bir bildirim yapılmasına gerek olmadığı halde, durumun davacı şirkete yazı ile bildirilmesinden sonra yazı içeriğinde bahsi geçen söz konusu toplantıda varılan kararın iptaline ilişkin olarak dava açılmıştır.

T.C.

DANIŞTAY

Onuncu Daire

Esas No: 1999/3957

-5-

Karar No: 2002/894

Yukarıda söz edilen Yasa hükümlerinden de açıkça anlaşıldığı gibi Rekabet Kurulu Kararlarında bulunması gereken hususların ~~te~~ tek sayılmış ve "sonuç" kısmında kararda bulunması gereken unsurlardan sadece biri olduğu, Rekabet Kurulu Kararının, Yasada öngörülen unsurları taşıyan karar metninin yazımından sonra karara katılan üyelerce imzalanarak oluştuğu, davacının başvurusuna karşılık bu çerçevede oluşturulan kararın ise davacıya 1.4.2002 tarihinde tebliğ edildiği, dikkate alındığında, Kurul toplantısında verilen kararın sonucunun davacıya tebliğ edildiği 3.5.1999 tarihinde davaya konu olabilecek kesin olmakla birlikte yürütülebilir nitelikte bir Kurul kararı olmadığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan; davacının yargı yoluna başvurmadan önce yargı yoluna başvurmamasının gerekli olup olmayacağı değerlendirilmesi, haklarını tam olarak kullanabilmesi, yargı yerinin de Rekabet Kurulu Kararının usul ve hukuka uygunluğunu denetleyebilmesi için, yukarıda belirtilen unsurları taşıyan bir kararın bulunmasının gerektiği de açıktır.

Bu durumda, 2577 sayılı Yasanın 15/1-b maddesi uyarınca kesin ve yürütülmesi gerekli olmayan bir işlemin iptali istemiyle açılan davanın esasının incelenmesine olanak bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle 2577 sayılı Yasanın 15-1/b maddesi uyarınca davanın reddine, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına davanın açıldığı tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca tesbip edilen 135.000.000.lira vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine 2.4.2002 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

Başkan
Burhan
ÖÇ

Üye
Yılmaz
TAŞDELEN

Üye
Mustafa İlhan
DİNÇ
(X)

Üye
Serap
AKSOYLU
(X)

Üye
Ahmet
BAŞPINAR

KARŞI OY

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 14. maddesinde, dilekçesi üzerinde yapılacak ilk incelemeye ilişkin hususlar belirtilen dilekçenin incelemenin Yasada belirtilen sıra ile yapılacağı hükmüne bağlanmış, dilekçenin "idari davaya konu olabilecek kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı" yönünden incelenmesi hususuna süre aşımından önce yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı şirketin de aralarında bulunduğu kişiler arasında yapılan ve ortak girişim kurulması amacı ile yapıldığı belirtilen anlaşma için "menfi tespit belgesi" verilmesi isteminin incelendiği Kurul toplantısında, istemin reddine, "bireysel muafiyet" tanınması yolunda karara varıldığı, bu toplantıda verilen kararın tarih ve sayısı belirtilerek, 4054 sayılı Yasada belirtilen unsurları taşıyan yazılı bir karar oluşturulmadan, davacı şirkete bildirildiği, isteminin reddedildiğini öğrenen davacının, söz konusu Kurul kararının iptali istemiyle dava açtıktan sonra, gerekçeli kararın davacıya tebliğ edildiği, davacının bu karara karşı dava açmadığı anlaşılmıştır.

Uyuşmazlıkta tartışılması gereken sorun, varlığında ve kesinliğinde tartışma bulunmayan ve ancak dava açıldığı tarihte özel kanunda belirtilen unsurları taşıyan yazılı bir kararın ilgili tebliğ edilmemiş olmasının usul ve esas yönünden davaya etkisidir.

İptal davaları; menfaatleri ihlal edilenler tarafından idari işlemin yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönünden hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek açılan davalar olup, ilgilinin menfaatini ihlal ettiğini iddia ettiği işlemin yazılı bildirim üzerine, dava açma süresinin başlayacağı anılan Yasanın 7. maddesinde de açıkça bildirilmiştir.

Bu durumda, idareye yapılan başvurusu üzerine tesis edilen işlemin tarih ve sayısı da gösterilerek (dava açma süresini başlatacak yeni bir işlem tesis edileceği, yada başka bir bildirimde de bulunulacağı belirtilmeden) yapılan yazılı bildirim üzerine ilgililerin belli bir süre içinde idari dava açması gerektiğine ilişkin yasal düzenlemeler karşısında dava açması bildirim yasal ve zorunlu bir sonucudur.

Söz konusu bildirim idareyi temsil yetkisi olmakla birlikte kendisine Yasa ile açıkça Kurul kararları sonucunu bildirimine ilişkin görev verilmemiş kamu görevlisince yapılması, davacının aleyhine sonuç doğuracak şekilde yorunlanacak bir durum değil, davanın esasını incelenirken işlemin yargısal denetiminde tartışılacak bir sorundur. Aksi halde idarenin her hangi bir işlem tesis etmesi gerekmesine karşın tesis edilen işlemlerin yargısal denetiminin bu nedenle yapılmamasının ilgililerin hak kaybına yol açacağı açıktır.

T.C.

DANIŞTAY

Onuncu Daire

Esas No: 1999/3957

Karar No: 2002/894

-7-

Öte yandan; dava konusu karar, davacının menfi tespit isteminin reddine, beş yıl süreyle muafiyet tanınmasına ilişkin bir işlem olup, Kanunda belirtilen bütün unsurları taşıyan bir kararın ilgisine tebliği yapılmasa da 4054 sayılı Kanunun 8. maddesinde düzenlenmiş menfi tespit belgesi verilmemesinin hukuki sonuçları ilgili teşebbüs yönünden doğacağı gibi aynı şekilde teşebbüse "muafiyet" tanınmasının hukuki sonuçları da 4054 sayılı Yasa gereğince ilgilinin başvurusundan itibaren sonuç doğuracağından, davanın açıldığı tarih itibarıyla kesin ve yürütülebilir bir işlemin varlığında ve ilgilinin menfaatinin ihlal edildiğinde kuşku bulunmamaktadır.

Bu nedenle, kesin ve yürütülmesi gerekli bir işlem bulunmadığı gerekçesi ile davanın reddine ilişkin çoğunluk kararına katılmıyoruz.

Üye

Mustafa İlhan DİNÇ

Üye

Serap AKSOYLU

NM-19.6.2002